

Uchwała Nr 29/2026
Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego
z dnia 08 lipca 2026 r.

dotycząca rządowego projektu ustawy o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (druk nr 2645), w zakresie zmiany art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r.
– Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce

Po rozpatrzeniu, na wniosek Marszałka Sejmu z dnia 15.06.2026 r. (pismo SPS-III.020.176.4.2026), rządowego projektu ustawy o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji, Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego przedstawia następującą opinię.

Celem projektu jest zastąpienie w polskim systemie prawa instytucji ubezwłasnowolnienia instrumentami wspieranego podejmowania decyzji, w szczególności przez wprowadzenie asystenta prawnego, kuratora wspierającego, kuratora reprezentującego oraz pełnomocnika rejestrowanego. Z perspektywy właściwości Rady znaczenie ma zmiana art. 20 ust. 1 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (dalej: PSWiN), odnosząca się do warunków członkostwa w radzie uczelni. Warunki te, poprzez wewnętrzne odwołania w ustawie, dotyczą licznych innych innych funkcji i stanowisk i z tego powodu mają systemowe znaczenie dla nauki i szkolnictwa wyższego.

Zgodnie z obecnymi przepisami, członkiem rady uczelni może być osoba, która ma pełną zdolność do czynności prawnych (art. 20 ust. 1 pkt 1 PSWiN). Opiniowany projekt ustawy przewiduje zastąpienie tej przesłanki wymogiem pełnoletności oraz brakiem ustanowionego kuratora reprezentującego albo umocowanego pełnomocnika rejestrowanego, ponieważ w obecnym porządku prawnym członek rady uczelni może posiadać pełną zdolność do czynności prawnych a jednocześnie mieć ustanowionego kuratora reprezentującego albo umocowanego pełnomocnika rejestrowanego. Dlatego projektodawca proponuje dodatkową przesłankę negatywną, zgodnie z którą osoba objęta jednym z tych instrumentów nie będzie mogła być członkiem rady uczelni, co odpowiada oryginalnemu celowi dotychczasowej regulacji.

Mając powyższe na uwadze, Rada uznaje potrzebę zmiany art. 20 ust. 1 ustawy – PSWiN. Jednak w celu zachowania właściwej gradacji wymagań, odzwierciedlonej w kolejności w jakiej wymieniane są warunki w art. 20 ust. 1 PSWiN, Rada zdecydowanie wnosi o nadanie projektowanemu punktowi 1a (brak kuratora/pełnomocnika) numeru 4a.

Uchwałę otrzymują Marszałek Sejmu i Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Przewodniczący

Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego

dr hab. Marcin Pałys, prof. UW